
FAQ om obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder

**FAQ om obligatorisk læringstilbud til
1-årige børn i udsatte boligområder**

Layout: Presse- og Kommunikationssekretariatet,
Børne- og Undervisningsministeriet

ISBN-nummer: 978-87-603-3245-6

© Børne- og Undervisningsministeriet, august 2019

Indledning

Folketinget vedtog den 13. december 2018 lov nr. 1529 om ændring af dagtilbudsloven og lov om en børne- og ungeydelse (Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder). Reglerne er trådt i kraft d. 1. juli 2019.

For at understøtte kommunerne i at udmønte reglerne er der udarbejdet en række materialer, som skal hjælpe kommuner og daginstitutioner med at tilrettelægge de obligatoriske læringstilbud og de målrettede forløb, som skal iværksættes for børn og forældre i målgruppen. [Se mere her](#).

Herudover har Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med KL udarbejdet nærværende FAQ om obligatorisk læringstilbud. FAQ'en er målrettet forvaltningsniveauet i kommunerne og adresserer en række praktiske elementer i relation til udmøntningen af reglerne om obligatoriske læringstilbud. Udvælgelsen af spørgsmål er bl.a. foretaget på baggrund af input fra kommuner med udsatte boligområder, og svarene er bl.a. udarbejdet med udgangspunkt i den orienteringsskrivelse, som er udsendt til alle kommuner ultimo 2018:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206615>

Temaer

Bopæl *(side 5)*

Tilrettelæggelse af det obligatoriske læringstilbud *(side 6)*

Anvisning af pladser *(side 6)*

Målrettede forløb *(side 7)*

Udmeldelse *(side 8)*

Orientering af forældrene *(side 9)*

Spørgsmål om tilskud, frokost og bleer *(side 10)*

Lederens registrering og orientering af kommunen *(side 11)*

Standstning af børneydelsen *(side 11)*

Forældrenes indsats *(side 12)*

Tilskud til privat pasning og tilskud til pasning af egne børn *(side 14)*

Forældrebestyrelser *(side 14)*

FAQ

Bopæl

"Hvad gør man, hvis barnet kun bor hos den ene forælder?"

Svar:

Hvis barnets forældre ikke bor sammen, er det den forælder, hvor barnet har folkeregisteradresse, der er afgørende for barnets bopæl. Har barnet fx folkeregisteradresse hos sin far, som har bopæl i et udsat boligområde, vil barnet være omfattet af målgruppen for obligatorisk læringstilbud, hvis barnet ikke er optaget i et dagtilbud, når barnet fylder 1 år.

Uanset om barnets forældre bor sammen, gælder forpligtelsen til fx at gennemføre forløb i forhold til begge barnets forældre. Der vil dog kunne være konkrete tilfælde, hvor det ikke kan lade sig gøre, at begge barnets forældre deltager i forløbene. Det kan fx være tilfældet, hvis den ene af barnets forældre opholder sig i en anden del af landet, hvis den ene forælder er alvorligt syg eller lignende.

"Hvad skal kommunen gøre, hvis barnet opholder sig mest hos den forælder, der har bopæl i et udsat boligområde, men har folkeregisteradresse hos den anden forælder?"

Svar:

Hvis et barn fx har bopæl hos en forælder, men reelt opholder sig mest hos den anden forælder, vil det som udgangspunkt være i strid med CPR-lovgivningen.

I sådanne tilfælde skal kommunalbestyrelsen, indtil barnet bliver korrekt registreret i CPR, lægge folkeregisteradressen hos den forælder, hvor barnet opholder sig mest, til grund for vurderingen af barnets bopæl. Det kan fx betyde, at såfremt et barn har folkeregisteradresse hos en forælder med bopæl uden for et udsat boligområde, men reelt opholder sig mest hos den forælder, som har folkeregisteradresse i et udsat boligområde, vil det være folkeregisteradressen hos sidstnævnte, der vil være at betragte som barnets bopæl. I dette tilfælde vil barnet således være omfattet af målgruppen for det obligatoriske læringstilbud.

Dette følger de nuværende regler for, hvilken forælder der har ret til ydelser efter dagtilbudsloven, når barnets forældre ikke bor sammen.

Tilrettelæggelse af det obligatoriske læringstilbud

"Må kommunen lægge de 25 timer om ugen på forskellige tidspunkter for forskellige børn?"

Svar:

Den enkelte kommunalbestyrelse skal træffe beslutning om, hvordan de 25 timer i det obligatoriske læringstilbud skal fordeles over de 5 hverdage i ugen. De 25 timer skal fordeles jævnt over ugen og så vidt muligt placeres på tidspunkter, hvor børnene aktivt kan indgå i børnefællesskaberne og deltage i leg og aktiviteter.

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte, hvornår på dagen og ugen, timerne skal placeres. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse vælge den samme fordeling for alle børn i obligatorisk læringstilbud eller beslutte, at det varierer for de enkelte daginstitutioner eller børn på baggrund af behovet hos den enkelte familie, daginstitution eller lignende.

Uanset hvilken model kommunalbestyrelsen vælger, skal de 25 timer som udgangspunkt fordeles over de fem hverdage i ugen og placeres på tidspunkter, hvor børnene får mest muligt ud af det pædagogiske læringsmiljø, som er planlagt af kommunen eller institutionen. Der kan dog være enkeltstående situationer, hvor den konkrete placering af timerne kan fraviges. Det kan fx være tilfældet, hvis der er behov for, at børnene den ene dag i ugen er på en længere tur, at børnene skal deltage i planlagte pædagogiske aktiviteter, højtidsmarkeringer mv., som finder sted uden for det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at timerne skal placeres eller lignende.

Anvisning af pladser

"Skal kommunen anvise pladser i obligatorisk læringstilbud fra d. 1. juli 2019?"

Svar:

Målgruppen for det obligatoriske læringstilbud er som udgangspunkt følgende:

1. Alle børn med bopæl i et udsat boligområde, jf. listen over udsatte boligområder i lov om almene boliger mv., som ikke er optaget i dagtilbud, når de fylder 1 år.
2. Alle børn med bopæl i et udsat boligområde, jf. listen over udsatte boligområder i lov om almene boliger mv., som i alderen mellem 1 og 2 år udmeldes af et dagtilbud, og ikke optages i et andet dagtilbud.
3. Alle børn i alderen mellem 1 og 2 år, som flytter ind i et udsat boligområde, jf. listen over udsatte boligområder i lov om almene boliger mv., og som ikke er optaget i et dagtilbud.

Der er i dagtilbudsloven indsat en overgangsbestemmelse, som betyder, at den første del af målgruppen ikke omfatter børn, som ved lovens ikrafttræden d. 1. juli 2019 er fyldt 9 måneder eller mere. Det skal ses i lyset af, at kommunalbestyrelsen skal oplyse forældre med børn i udsatte boligområder om, at deres barn skal optages i et obligatorisk læringstilbud senest

3 måneder før barnet fylder 1 år. Dermed vil kommunalbestyrelsen for så vidt angår denne del af målgruppen tidligst skulle anvise pladser i obligatorisk læringstilbud fra d. 1. oktober 2019. For så vidt angår de to øvrige dele af målgruppen, hvor forældrene skal orienteres i forbindelse med hhv. udmeldelsen af et dagtilbud og flytningen til det udsatte boligområde, skal optagelse ske i umiddelbar forlængelse af udmeldelsen/tilflytningen til området.

”Hvordan skal anvisning af pladser i obligatorisk læringstilbud ses i forhold til kommunens generelle retningslinjer for optagelse?”

Svar:

Når det gælder optagelse i dagtilbud, skal kommunalbestyrelsen generelt sikre, at der er pasningsgaranti for alle børn i aldersgruppen over 26 uger og indtil barnets skolestart. Det indebærer, at et barn altid skal være sikret en plads i et dagtilbud senest 3 måneder efter det tidspunkt, hvor forældrene har ansøgt om en plads. Ønsker forældrene en plads i umiddelbar forlængelse af de 26 uger, har kommunalbestyrelsen en frist på yderligere 4 uger til at tilbyde en plads.

Pasningsgarantien skal ses i sammenhæng med kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse. Det betyder bl.a., at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der er et nødvendigt antal pladser i obligatorisk læringstilbud 25 timer om ugen til børn, som er omfattet af målgruppen for tilbuddet. Det betyder, at kommunalbestyrelsen inden for pasningsgarantien skal sikre, at børn i målgruppen bliver optaget i et obligatorisk læringstilbud i en daginstitution, som vurderes at kunne understøtte børnenes sproglige, sociale, personlige og kognitive udvikling samt demokratiske dannelse.

Under hensyntagen til reglerne om pasningsgaranti og obligatorisk læringstilbud skal kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer for optagelse af børn. Kommunalbestyrelsen kan fx anvende sine retningslinjer for optagelse til i konkrete tilfælde at fordele børn i kommunens dagtilbud ud fra forskellige hensyn, såsom alder, geografi, sproglig baggrund, køn mv. Der er således ikke tale om generelle *regler*, men derimod *retningslinjer*, som kommunalbestyrelsen i sammenhæng med dagtilbudslovens anciennitetsprincip kan lægge til grund, når der i konkrete situationer skal optages et barn i et dagtilbud.

Målrettede forløb

”Hvornår deltager forældrene tilstrækkeligt i de målrettede forløb?”

Svar:

Kommunalbestyrelsen har pligt til at sikre, at begge barnets forældre indgår i forløb og vejledes om, hvordan de kan støtte op om deres barns deltagelse i det obligatoriske læringstilbud og understøtte deres barns dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed samt introducere barnet til danske traditioner samt demokratiske normer og værdier. Det gælder uanset, om barnets forældre bor sammen eller ej.

Forældrene skal som led i forløbene fx kunne få indblik i og erfaring med, hvordan de kan støtte deres barns læring, trivsel og deltagelse i børnefællesskaber og læringstilbuddet. Det vil kunne handle om, hvordan forældrene kan understøtte barnets motivation, vedholdenhed og sociale kompetencer, foruden hvordan forældrene kan medvirke til at understøtte deres barns dansksproglige kompetencer gennem fx højtlesning, aflytning af lydclip, film, sanglege eller

lignende i hjemmet. Herudover vil forældrene også kunne få viden om og konkret se, hvordan og ud fra hvilke pædagogiske værdier, der arbejdes med i dagtilbuddene, herunder at aktiviteterne skal bidrage til at understøtte barnets brede læring ud fra det pædagogiske grundlag og de seks temaer i den pædagogiske læreplan. Derudover skal det pædagogiske personale orientere forældrene om den individuelle sprogvurdering, som finder sted for alle børn i obligatorisk læringstilbud i enten 2- eller 3-års-alderen samt den eventuelle efterfølgende sprogstimulering, hvor form og indhold bl.a. afhænger af, om det enkelte barn er et- eller tosproget.

Begge barnets forældre har pligt til at deltage i forløbene. Der kan dog være konkrete tilfælde, hvor det ikke kan lade sig gøre, at begge barnets forældre deltager, og hvor kommunen derfor kan beslutte, at kun den ene forælder deltager. Det kan fx være tilfældet, hvis den ene af barnets forældre opholder sig i en anden del af landet, hvis den ene forælder er alvorligt syg eller lignende.

Der er ikke i dagtilbudsloven fastsat krav til form eller omfang af forældreinddragelsen, men der er en forventning om, at forløbene giver forældrene den ovenfor beskrevne indsigt og handlekompetence. Det fremgår i den forbindelse af bemærkningerne til lovforslaget, at forløbene for forældrene fx kan have et omfang og en varighed på 6 timer om ugen over en periode på 3 uger. I den forbindelse kan kommunalbestyrelsen fx beslutte, om der skal iværksættes forløb for de enkelte forældrepar, eller om forløbene skal foregå i hold. Der kan bl.a. hentes inspiration til dette i håndbogen om obligatorisk læringstilbud, der kan findes på emu.dk. Det er i forlængelse af dette en kommunal vurdering, hvornår forældrene har deltaget tilstrækkeligt i forløbene.

Hvis fx lederen i den pågældende daginstitution eller kommunalbestyrelsen vurderer, at barnets forældre ikke i tilstrækkelig grad har deltaget i forløbene, har forældrene ikke levet op til deres forpligtelse, og kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at standse børneydelserne.

Udmeldelse

"Hvornår skal et barn udmeldes af et obligatorisk læringstilbud, og hvad skal barnet efterfølgende?"

Svar:

Børn skal som udgangspunkt forblive i det obligatoriske læringstilbud, indtil kommunen gennemfører den lovpligtige sprogvurdering i enten 2- eller 3-års-alderen. Det betyder, at det obligatoriske læringstilbud som udgangspunkt ophører automatisk for det enkelte barn på det tidspunkt, hvor kommunen gennemfører sprogvurderingen.

Der er to undtagelser, hvor et barn skal udmeldes af et obligatorisk læringstilbud forud for den kommunale sprogvurdering:

1. Hvis et barn (og forældrene) fraflytter et udsat boligområde, så skal barnet udmeldes af det obligatoriske læringstilbud i den forbindelse. Under hensyn til barnets tarv skal kommunalbestyrelsen tilbyde forældrene, at barnet kan optages i den samme daginstitution på almindelige vilkår, såfremt forældrene ønsker dette.
2. Hvis forældrene ønsker at barnet skal optages i et dagtilbud på almindelige vilkår, skal forældrene melde barnet ud af det obligatoriske læringstilbud. Udmeldelse skal i disse situationer ske med et rimeligt varsel, som fastsættes i de retningslinjer for

udmeldelse af obligatorisk læringstilbud, som fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Af kommunens retningslinjer for udmeldelse skal det bl.a. fremgå, hvilke frister kommunen og forældrene skal være opmærksomme på i forhold til udmeldelse af barnet. Det gælder både i forbindelse med flytning, optagelse i et dagtilbud, samt ved læringstilbuddets ophør ved tidspunktet for sprogvurdering i enten 2- eller 3-års-alderen. I forhold til sidstnævnte skal kommunen tage stilling til, om tilbuddet fx ophører, når kommunen har gennemført sprogvurderingen og efterfølgende skal iværksætte sprogunderstøttende aktiviteter, jf. nedenfor.

Det obligatoriske læringstilbud er ikke et dagtilbud, og derfor skal kommunalbestyrelsen i de tilfælde, hvor barnet er i læringstilbuddet indtil tidspunktet for den kommunale sprogvurdering, sikre, at der foretages en individuel sprogvurdering af børnene. Hvad der herefter sker, afhænger bl.a. af, om barnet er et- eller tosproget:

- **Etsprogede børn:**
 - o Vurderes barnet at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, skal der iværksættes sprogstimulering efter behov, og det er op til forældrene, om barnet skal optages i et dagtilbud på almindelige vilkår eller lignende
 - o Vurderes barnet ikke at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, skal der ikke iværksættes sprogstimulering, og det er op til forældrene, om barnet skal optages i et dagtilbud på almindelige vilkår eller lignende.
- **Tosprogede børn:**
 - o Vurderes barnet at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter skal barnet optages i et obligatorisk sprogstimuleringstilbud i form af en plads i et dagtilbud 30 timer om ugen. Hvis forældrene vælger, at barnet skal optages i et dagtilbud på almindelige vilkår, skal barnet samtidig have sprogstimulering efter behov.
 - o Vurderes barnet ikke at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter, skal der ikke iværksættes sprogstimulering, og det er op til forældrene, om barnet skal optages i et dagtilbud på almindelige vilkår eller lignende.

Orientering af forældrene

"Hvordan skal kommunen orientere forældrene om det obligatoriske lærings-tilbud?"

Svar:

Det følger af dagtilbudsloven, at orienteringen til forældrene om det obligatoriske lærings-tilbud skal ske skriftligt. Herudover er der ikke fastsat regler om, hvordan kommunen skal orientere forældrene om, at deres barn skal optages i et obligatorisk læringstilbud.

Kommunerne kan fx formidle oplysningen digitalt til forældrene via e-Boks. Her skal man dog være opmærksom på, at der kan være undtagelser, hvor kommunen i stedet må sende et almindeligt postomdelt brev til forældrene, hvis de fx er undtaget fra digital post efter § 5 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Herudover kan kommunerne vælge af formidle orienteringen af supplerende kanaler, fx gennem den kommunale sundhedspleje eller lignende. Nogle kommuner vælger i forbindelse med det obligatoriske læringstilbud en opsøgende indsats i forhold til forældrene forud for,

at barnet fylder 1 år. I den forbindelse kan kommunen fx vælge at anvende en film, ministeriet har fået udarbejdet, som giver et indblik i hverdagen for børn i dagtilbud til brug for kommunens dialog med forældre med børn i målgruppen for obligatorisk læringstilbud, og som bl.a. kan bruges i forbindelse med en eventuel indledende og opsøgende indsats. Filmen findes på emu.dk <https://www.emu.dk/dagtilbud/obligatorisk-laeringstilbud>.

Spørgsmål om tilskud, frokost og bleer

”Skal udgifterne til det obligatoriske læringstilbud indgå i kommunens beregning af takster og tilskud i dagtilbud?”

Svar:

Det obligatoriske læringstilbud skal stilles gratis til rådighed for forældrene. Derfor skal kommunalbestyrelsens tilskud til pladsen udgøre 100 pct. af udgiften til pladsen. Forældrene skal selv betale for/medbringe frokost og bleer, jf. svar på spørgsmål 10.

Udgiften til pladsen skal ikke indgå i opgørelsen af de budgetterede bruttodriftsudgifter efter dagtilbudslovens § 32.

”Hvad gælder i forhold til frokost og bleer, mens barnet er i det obligatoriske læringstilbud?”

Svar:

Udgifter forbundet med barnets frokost, mens barnet er i det obligatoriske læringstilbud, afholdes af barnets forældre. Hvordan udgifterne til frokosten skal opgøres afhænger af, hvilken type af frokostordning der er i den enkelte daginstitution:

- Hvis det obligatoriske læringstilbud foregår i en daginstitution, eller en enhed heri med et sundt frokostmåltid efter dagtilbudslovens § 16 a, stk. 1, skal forældrene betale udgiften pr. barn til frokostmåltidet, jf. dagtilbudslovens § 32 a.
- Hvis det obligatoriske læringstilbud foregår i en daginstitution, eller en enhed heri, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet, at et sundt frokostmåltid indgår som en del af dagtilbudsydelsen, jf. dagtilbudslovens § 16 a, stk. 2, skal forældrene betale den af kommunalbestyrelsen estimerede udgift pr. barn til frokostmåltidet
- Hvis det obligatoriske læringstilbud foregår i en daginstitution, eller en enhed heri, hvor forældrebestyrelsen, eller et flertal af forældre med børn i den pågældende enhed, har besluttet at fravælge et sundt frokostmåltid og ikke har valgt at oprette en forældrearrangeret frokostordning, skal forældrene selv sørge for, at barnet har frokost med i dagtilbuddet.
- Hvis det obligatoriske læringstilbud foregår i en daginstitution, eller en enhed heri, hvor forældrebestyrelsen, eller et flertal af forældre med børn i den pågældende enhed, har besluttet at fravælge et sundt frokostmåltid, og samtidig har valgt at oprette en forældrearrangeret frokostordning efter dagtilbudslovens § 17, stk. 1, kan forældre til børn i et obligatorisk læringstilbud selv beslutte, om de vil benytte den forældrearrangerede frokostordning, eller at barnet har frokost med i dagtilbuddet. Hvis forældrene ønsker at benytte den forældrearrangerede frokostordning, skal

forældrene betale udgifterne pr. barn til ordningen, jf. dagtilbudslovens § 17, stk. 7, 2. og 3. pkt.

Som det gælder for øvrige børn i dagtilbud, kan kommunalbestyrelsen for så vidt angår børn i obligatorisk læringstilbud efter ansøgning fra barnets forældre træffe afgørelse om, at et barn kan fritages fra frokostmåltidet i daginstitutionen, hvis barnet har en lægedokumenteret allergi eller anden sygdom, som kræver en specialkost. Hvis et barn i et obligatorisk læringstilbud fritages for frokostmåltidet, skal forældrene selv sørge for, at barnet har frokost med i dagtilbuddet.

Herudover skal forældre til børn, der er optaget i et obligatorisk læringstilbud selv medbringe bleer, som barnet kan bruge, mens barnet er til stede i det obligatoriske læringstilbud.

Lederens registrering og orientering af kommunen

"Skal lederen orientere kommunen om det samlede antal timer, barnet er i det obligatoriske læringstilbud, eller kun afvigelser fra de 25 timer?"

Svar:

Det er lederen i den enkelte daginstitution, som er ansvarlig for at registrere fremmødet i det obligatoriske læringstilbud. Lederen er samtidig ansvarlig for at informere kommunen, hvis barnet eller forældrene ikke deltager i de målrettede forløb, eller hvis et barn over en periode på en kalendermåned benytter det obligatoriske læringstilbud mere eller mindre end 25 timer om ugen.

Lederen i den enkelte daginstitution vil i dialog med familien skulle håndtere den konkrete afholdelse af almindelig ferie, fridage mv. Dette indebærer, at fravær i forbindelse med almindelig ferie mv., som er aftalt mellem leder og forældre, ikke skal indgå i opgørelsen af, om barnet har opholdt sig i daginstitutionen i mere eller mindre end 25 timer om ugen.

Når lederen skal foretage en forholdsmæssig vurdering af barnets ophold i læringstilbuddet i den pågældende måned, skal der bl.a. tages højde for, om der i perioden har været helligdage, om barnet har været på aftalt ferie eller lignende.

Hvis lederen på baggrund af sin registrering kan se, at der samlet set over en kalendermåned er væsentlige afvigelser fra de 25 timer, skal lederen orientere kommunalbestyrelsen om afvigelserne.

Standsnings af børneydelsen

"Hvornår og hvordan skal kommunen vurdere, om der er tale om undskyldelige omstændigheder?"

Svar:

Det er den enkelte kommune, som på baggrund af oplysninger fra lederen i den enkelte dagin-

stitution, træffer afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke har levet op til deres forpligtelse om at deltage i forældreforløbene, og/eller de ikke lader deres barn deltage i det obligatoriske læringstilbud (afgørelse træffes på baggrund af oplysninger fra lederen i den enkelte daginstitution), og/eller at forældrene ikke forestår en indsats selv, der står mål med det obligatoriske læringstilbud (afgørelse træffes på baggrund af kommunens tilsyn hos forældrene).

Lederen af dagtilbuddet skal orientere kommunen, hvis:

- Barnet set over en kalendermåned opholder sig i det obligatoriske læringstilbud mere eller mindre end 25 timer om ugen, eller
- barnet og/eller barnets forældre ikke deltager i de målrettede forløb.

Kommunalbestyrelsen skal ikke træffe afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis den manglende overholdelse af pligten beror på undskydelige omstændigheder, der i denne sammenhæng defineres som nedsat psykisk funktionsevne hos forældrene.

Der er ikke i loven fastsat regler om, hvornår og hvordan kommunen skal vurdere, om der er tale om undskydelige omstændigheder. I praksis må det forventes, at dette typisk vil ske som led i den partshøring, som finder sted i forbindelse med kommunens afgørelse. Vurderingen af, om der er tale om undskydelige omstændigheder, kan fx baseres på en indhentet lægeerklæring fra forældrene.

"Hvordan håndteres situationer, hvor forældrenes psykiske tilstand ændrer sig?"

Svar:

Som nævnt under svaret på spørgsmål 12, så er det den enkelte kommunalbestyrelse, som på baggrund af oplysninger fra lederen i en daginstitution, træffer afgørelse om standsning af børneydelsen, hvis forældrene ikke lever op til forpligtelsen i dagtilbudsloven.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om standsning af børneydelsen er gældende for et kvartal. Hvis forældrene overholder forpligtelsen efterfølgende, vil børneydelsen igen blive udbetalt fra det efterfølgende kvartal.

Såfremt lederen på ny orienterer kommunen om fravigelser i forhold til reglerne, skal kommunen træffe en ny beslutning om, hvorvidt børneydelsen skal standses fra det næste kvartal. Det skal i den forbindelse overvejes, hvorvidt en manglende overholdelse beror på undskydelige omstændigheder. Hvorvidt der er tale om undskydelige omstændigheder besluttet af kommunalbestyrelsen på baggrund af fx en indhentet lægeerklæring fra den eller de pågældende forældre.

Forældrenes indsats

"Er det kun forældrene, der kan forestå indsatsen, eller kan det også være fx en bedstemor?"

Svar:

Forældre, der ikke ønsker, at deres barn skal optages i et obligatorisk læringstilbud, har

mulighed for at forestå indsatsen selv. Det er et krav, at forældrenes indsats står mål med det obligatoriske læringstilbud.

Forældrene skal i den sammenhæng sikre, at barnets danske sprog udvikles, og at barnets brede læringsforståelse understøttes gennem aktiviteter i hverdagen. Forældrene skal endvidere sikre, at barnet introduceres til danske traditioner og højtider i forbindelse med fx jul, påske, grundlovsdag, fødselsdage og fastelavn samt demokratiske normer og værdier. Der kan fx være tale om, at forældrene sikrer, at barnet oplever at have medbestemmelse og medansvar, at der er respekt og ligeværd mellem køn, at barnet gennem leg med andre børn oplever, at der lyttes til gensidige synspunkter mv.

Det følger af loven, at det alene er barnets forældre, som kan forestå indsatsen. Det er således ikke muligt at lade fx en bedstemor forestå indsatsen på forældrenes vegne.

"Hvordan skal kommunen vurdere, om indsatsen står mål med det obligatoriske læringstilbud? Og hvad gælder, hvis barnets forældre kommer fra to forskellige lande - fx Danmark og USA?"

Svar:

Det er kommunalbestyrelsen, der skal føre tilsyn med den indsats, som forældre selv forestår i stedet for at lade deres barn optage i et obligatorisk læringstilbud. Kommunalbestyrelsen kan delegere udførelsen af tilsynet til den kommunale forvaltning. Det er ikke i loven defineret, hvilke konkrete personer i den kommunale forvaltning, der skal udføre tilsynet, og det er således op til den enkelte kommune at tilrettelægge tilsynet lokalt.

Det skal som led i tilsynet vurderes, om forældrenes indsats står mål med det obligatoriske læringstilbud. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse tage udgangspunkt i, at forældrene skal kunne understøtte barnets dansksproglige udvikling. Herudover vil kommunen skulle påse, at der i forældrenes indsats er fokus på børns generelle læringsparathed.

Kommunalbestyrelsen skal i sine tilsynsbesøg lægge særlig vægt på forældrenes dansk kundskaber. Vurderingen af, om forældrene har tilstrækkelige dansksproglige kompetencer til at kunne forestå indsatsen, gælder som udgangspunkt for begge barnets forældre, også selvom forældrene kommer fra to forskellige lande.

Kommunalbestyrelsen kan fx basere sin vurdering på, om begge forældre har bestået 9. klasses afgangsprøve i dansk, Prøve i Dansk 3 eller øvrig dokumentation, der står mål hermed. Herudover skal kommunalbestyrelsen som led i tilsynet se på, om forældrene i hverdagen understøtter barnets generelle læring og udvikling, samt om barnet introduceres til danske traditioner samt demokratiske normer og værdier. Her kan kommunalbestyrelsen bl.a. lægge vægt på, om forældrene giver barnet medansvar og medbestemmelse, om forældrene introducerer til ligestilling mellem kønnene, mv.

Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af ét tilsynsbesøg hos familien beslutte, at der ikke skal gennemføres yderligere tilsynsbesøg, hvis indsatsen vurderes at stå mål med indsatsen i det obligatoriske læringstilbud.

Hvis kommunalbestyrelsen i forbindelse med tilsynet omvendt vurderer, at forældrenes indsats ikke står mål med det obligatoriske læringstilbud, vil kommunalbestyrelsen skulle vurdere, om enkelte tiltag eventuelt vil kunne ændre ved forældrenes indsats, eller om barnet i stedet vil skulle optages i et obligatorisk læringstilbud 25 timer om ugen. Det kan fx være tilfældet, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at begge barnets forældre ikke har tilstrækkelige dansk kundskaber til at kunne understøtte barnets dansksproglige udvikling, eller hvis

forældrene ikke giver barnet kendskab til demokratiske værdier og normer såsom at lytte til andres synspunkter, ligeværd mellem kønnene, respekt for forskellighed mv.

Tilskud til privat pasning og tilskud til pasning af egne børn

”Kan forældre til børn i udsatte boligområder få tilskud til privat pasning eller tilskud til pasning af egne børn, hvis de har fået fritagelse fra det obligatoriske læringstilbud og forestår indsatsen selv?”

Svar:

Obligatorisk læringstilbud er målrettet børn med bopæl i udsatte boligområder, som ikke er optaget i dagtilbud. Tilskud til privat pasning og tilskud til pasning af egne børn er ikke omfattet af dagtilbudslovens regler for dagtilbud, hvilket betyder, at forældre til børn i udsatte boligområder, som er omfattet af målgruppen for det obligatoriske læringstilbud, ikke har ret til at modtage tilskud til privat pasning eller tilskud til pasning af egne børn. Det gælder både forældre til børn, som er optaget i et obligatorisk læringstilbud og forældre, som forestår indsatsen selv.

Når barnet ikke længere er i målgruppen for det obligatoriske læringstilbud, vil forældrene have ret til tilskud til privat pasning og pasning af egne børn på samme vilkår som øvrige forældre i den pågældende kommune. I forhold til tilskud til pasning af egne børn gælder i den forbindelse, at den samlede tilskudsperiode pr. barn kan deles i to og samlet set ikke må overstige den fastsatte maksimumsperiode. I den forbindelse vil det være muligt for forældre at afholde den første del af tilskudsperioden, inden barnet optages i det obligatoriske læringstilbud, og den anden del efter barnet ikke længere indgår i målgruppen for tilbuddet.

Forældrebestyrelser

”Må forældre med børn i obligatorisk læringstilbud indgå i daginstitutionens forældrebestyrelse?”

Svar:

Obligatorisk læringstilbud er ikke et dagtilbud, men et nyt selvstændigt tilbud, som foregår i en daginstitution. Det betyder, at der ikke gælder de samme regler for det obligatoriske læringstilbud, som der gør for dagtilbuddene.

Dette indebærer bl.a., at det obligatoriske læringstilbud ikke omfattes af dagtilbudslovens regler om forældreindflydelse. Forældre med børn i et obligatorisk læringstilbud har dermed ikke ret til at få oprettet en forældrebestyrelse for det obligatoriske læringstilbud. Forældrene kan dog indgå i den samlede forældrebestyrelse i daginstitutionen, men vil ikke være stemmeberettiget i forhold til afstemninger om eventuelt fravalg af frokost.

Herudover vil det være naturligt, at forældrene i øvrigt inddrages på lige fod med øvrige forældre i daginstitutionen i det ikke formaliserede forældresamarbejde i forbindelse med forældremøder, sommerfester eller lignende.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET